

Habiliteringen

Seriesamtal och sociala berättelser

Ett visuellt stöd för att förstå samspel med andra
Tillfälle 1

Habilitering & Hälsa

Habilitering & Hälsa

Det vi ser är beteendet, förklaringen finns under ytan

- Kalle pratar oavbrutet om tåg.
- Lisa hejar bara på andra när hon är i skolan.
- Lars skriker på samlingen
- Kalle har svårt att förstå att andra har egna intressen och tankar.
- Lisa har svårt med generalisering.
- Lars är ljudkänslig och klarar inte av alla ljud på samlingen

Habilitering & Hälsa

Varför kan det vara bra att ritprata?

Habilitering & Hälsa | VÄSTRA GÖTALANDSREGIONEN

Vad behövs för att förstå sociala situationer och för att veta hur man ska samspela ?

- Förmåga att kunna tänka/reflektera över sina egna och andras tankar, kunna ta andras perspektiv.
- Förmåga att se och förstå sammanhang, se helheten
- Förmåga att generalisera och att kategorisera
- Förmåga att avläsa andras mimik och kroppsspråk.

Habilitering & Hälsa | VÄSTRA GÖTALANDSREGIONEN

Vad är ett seriesamtal?

- Ett samtal mellan två människor där man ritar/skriver ned samtalet.
- Ett verktyg att använda i vardagen
- Förklarar vad människor tänker, känner och gör
- Visar sociala beteenden visuellt

Habilitering & Hälsa | VÄSTRA GÖTALANDSREGIONEN

Att låna ut mina hörlurar. Ibland kan det vara så här:

Bild från "När läromodsburken rinner över" av Gunnel Lundkvist

Habilitering & Hälsa

Fördelar med seriesamtal

- Anpassat tempo
- Gemensamt fokus
- Stöd för minnet
- Visuellt – stannar kvar
- Konkret beskrivning av en händelse
- Man använder färre ord

Habilitering & Hälsa

VÄSTRA GÖTALANDSREGIONEN

Vad kan vi använda ritprat/seriesamtal till ?

- Att prata om något som har hänt
- Att förbereda personen på vad som ska hända
- Att förstå hur personen känner och tänker om något.
- Att förklara situationer som är "abstrakta" eller svåra.
- Att förklara när förändringar och oförutsedda händelser plötsligt inträffar.

Habilitering & Hälsa

VÄSTRA GÖTALANDSREGIONEN

Hur gör man ett seriesamtal?

- Använd papper och penna
- Ruta upp rutor på ett papper
- Sätt dig bredvid den du ska tala med
- Bestäm ämnen för samtalet – symbol i hörnet
- Introducera metoden med ett positivt ämne

designed by freepik.com

Habilitering & Hälsa | VÄSTRA GÖTALANDSREGIONEN

Frågor som kan leda seriesamtalet vidare

- Vad hände?
- Vad gjorde du?
- Vilka andra var där?
- Vad gjorde de andra?
- Vad sa du?
- Vad tänkte du när du sa det?
- Vad sa de andra?
- Vad tror du att de andra tänkte när du sa/gjorde så?

Habilitering & Hälsa | VÄSTRA GÖTALANDSREGIONEN

Situationen avgör vad ni samtalar om

Har du upplevt någon situation där det skulle varit bra att använda seriesamtal/ritprat?

Habilitering & Hälsa | VÄSTRA GÖTALANDSREGIONEN

Skogen			

Habilitering & Hälsa

<p>Imponer ska vi bli till Lisaberg eller till vägen där?</p> <p>Gunnel: Ja</p> <p>Konrad:</p>	<p>Har ska vi komma dit?</p> <p>Gunnel: med buss</p> <p>Konrad:</p>	<p>När går bussen?</p> <p>Gunnel: kl. 8.00</p> <p>Konrad:</p>	<p>Vad ska du göra på Lisaberg?</p> <p>Gunnel: Åka berg och där bara</p> <p>Konrad:</p>
<p>Med vem vill du åka?</p> <p>Gunnel: Sofia</p> <p>Konrad:</p>	<p>Vad vill du göra där?</p> <p>Gunnel: Åka ham-burgare</p> <p>Konrad:</p>	<p>Efter lunch ska vi gå på Universum. Har du varit där?</p> <p>Gunnel: Ja</p> <p>Konrad:</p>	<p>Vet du vad vi ska göra där?</p> <p>Gunnel: Titta på pat. björnar</p> <p>Konrad:</p>

Bild från När tålamodsburken rinner över av Gunnel Lundkvist.

Habilitering & Hälsa

Exempel:

<p>Mackan ska vi bygga?</p> <p>Person 1:</p> <p>Person 2:</p>	<p>Alla vill vänta på grus?</p> <p>Person 1:</p> <p>Person 2:</p>
<p>Du kallade mig Mackan</p> <p>Person 1:</p> <p>Person 2:</p>	<p>Säg heter Markus</p> <p>Person 1: Ja visst med mig trodde du var kallade Mackan</p> <p>Person 2:</p>

Efter detta seriesamtal informeras klassen om att pojken ville bli kallad Markus.

Bild från "Sociala Berättelser" Text Birgitta Andersson, bild Gunilla Olsson

Habilitering & Hälsa

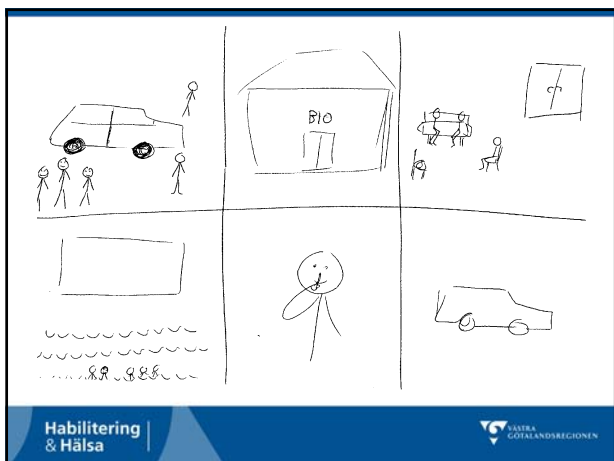

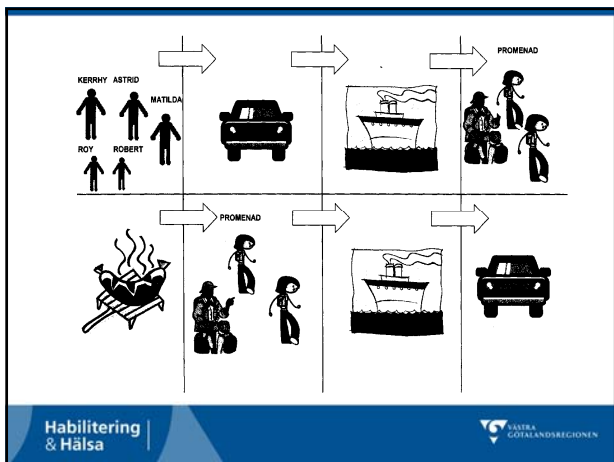

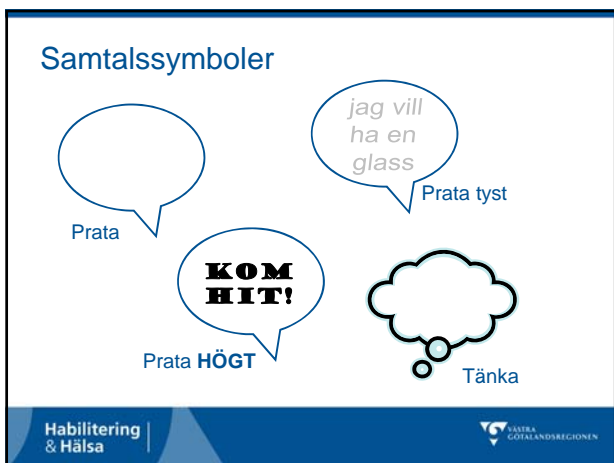

 <p>Prata - det är ord som jag säger. Vi pratar med varandra för att berätta viktiga saker för varandra. Det kallas att samtala.</p>	 <p>Bland pratar jag och flera personer samtidigt. Vi kan också sjunga tillsammans.</p>
 <p>Låg eller hög volym. Jag använder låg volym när jag ska visa och inte störa andra. Jag använder hög volym när jag pratar med många eller när jag pratar med någon som är i ett annat rum.</p>	 <p>Tankar - det är ord eller bilder som finns inom mig. Jag har tankar. Andra människor har tankar.</p>

När tålamodsburken rinner över – om att ritprata. Av Gunnel Lundkvist

Habilitering & Hälsa | VÄSTRA GÖTALANDSREGIONEN

 <p>Lyssna - Jag använder mina öron för att höra vad andra säger. Jag lyssnar på den som pratar med mig.</p>	 <p>Jag lyssnar när någon pratar både till mig och många andra samtidigt.</p>
 <p>Avbryta - När någon inte pratat färdigt och mina ord krockar med ord från den andra avbryter jag. Ingen kan höra vad vi säger.</p>	 <p>Bland händer det att jag avbryter när två personer redan pratar. Då kan ingen höra vad de säger.</p>

Habilitering & Hälsa | VÄSTRA GÖTALANDSREGIONEN

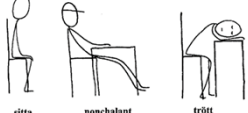

 <p>stå gå springa Hastigheten ökas ju längre benen är från varandra.</p>	 <p>sitta nonchalant trött</p>
 <p>arg glad ledsen</p>	 <p>hopkrupen sova</p>

Habilitering & Hälsa | VÄSTRA GÖTALANDSREGIONEN

---

diskutera   anklaga

klargöra   skvallra

kränka = sämka

Habilitering & Hälsa | VÄSTRA GÖTALANDSREGIONEN

Använda teknik

Chatta eller maila   SMS-prat

Habilitering & Hälsa | VÄSTRA GÖTALANDSREGIONEN

Ritprata 2, app för iPad

Ut på rast

Säg glöm rasten

Video på Youtube

<https://youtu.be/f6EMYZRIVNc>

Habilitering & Hälsa | VÄSTRA GÖTALANDSREGIONEN

Vad kan vi lära oss av seriesamtal?

- Hur personen tänker.
- Hur personen upplever situationen.
- Vad som är svårt för personen.
- Vad personen behöver få förklarat för sig för att klara av dessa situationer i framtiden?

"Jag måste försöka leva mig in i "hans värld" samtidigt som jag aldrig få ge upp utan försöka lära honom leva och förstå "min värld."

Citat från boken "Sociala berättelser" – Birgitta Andersson

Habilitering
& Hälsa

Var kan man läsa mer om Ritprat/Seriesamtal och Sociala berättelser?

När tålamodsburken rinner över – om att ritprata. Av Gunnel Lundkvist
Finns att köpa som bok men finns även på nätet
<https://ettnyttliv.files.wordpress.com/2013/09/ritprat.pdf>

Sociala Berättelser Text Birgitta Andersson, bild Gunilla Olsson.
Fri nedladdning från <http://www.specialpedagog.nu/bb.aspx>

Nycklar Text Birgitta Andersson, bild Gunilla Olsson
Fri nedladdning från <http://www.specialpedagog.nu/bb.aspx>

Vägledning Text Birgitta Andersson, bild Gunilla Olsson
Fri nedladdning från <http://www.specialpedagog.nu/bb.aspx>

Sociala berättelser och Seriesamtal – teori och praktik, Redaktör Lena Andersson
Finns att köpa på Autism och Aspergersförbundets nätbutik.
http://www.butik.autism.se/index.php?route=product/product&product_id=98

Habilitering
& Hälsa
